Ieremia - J. N. Darby

Introducere - Ieremia

Cartea profetului Ieremia are alt caracter decât cea a lui Isaia. În ea nu găsim dezvoltarea planurilor lui Dumnezeu pe pământ pe care o prezintă Isaia. Sigur că sunt judecăţi asupra naţiunilor, dar cea mai mare parte sunt cuvinte adresate direct conştiinţei poporului, cu privire la starea lui morală în timpul când profetul îi adresa acele cuvinte şi la judecata care plana asupra lor. Iuda Îl abandonase pe Yahve pentru că pocăinţa lui sub Iosia fusese doar exterioară, iar sub următorii împăraţi degradarea lui a fost completă. Inima profetului era supraîncărcată de dureri ca urmare a faptului că el îşi iubea poporul şi avea sentimentul profund al relaţiei cu Yahve a acestui popor. Acestea două produceau o luptă continuă în sufletul lui chinuit de gândul cu privire la valoarea poporului în calitate de popor al lui Dumnezeu şi de gelozia sfântă pentru gloria şi drepturile lui Dumnezeu, pe care chiar poporul Lui le călca în picioare. Inima lui suferea deci de o boală incurabilă. El mijlocise pentru popor, se aşezase pentru ei la spărtură înaintea lui Yahve, dar vedea clar că totul era zadarnic, că poporul nu-L voia pe Dumnezeu şi respingea mărturia care-i fusese încredinţată lui Ieremia. Şi Dumnezeu Însuşi nu mai voia să audă rugăciunile făcute de Ieremia în favoarea lui Israel. Sub aceste impresii a profeţit Ieremia.

O sarcină tristă, care a făcut din profet un adevărat om al durerilor, şi, deşi el putea spune întotdeauna că, dacă s-ar fi pocăit, poporul ar fi fost primit în har, el ştia bine că poporul nu gândea deloc să se pocăiască. Două lucruri l-au susţinut într-o slujbă atât de penibilă (pentru că ce ar putea fi mai penibil decât să vesteşti poporului preaiubit al lui Dumnezeu judecata lui din cauza nedreptăţii lor?). În primul rând energia Duhului lui Dumnezeu care umplea inima lui şi îl forţa să vestească judecata lui Dumnezeu, cu toată opoziţia pe care o întâmpina şi cu toate că era persecutat. Apoi, descoperirea binecuvântării finale a poporului, conform planurilor neschimbate ale lui Dumnezeu. După ce am indicat astfel, pe scurt, duhul care a condus mărturia lui Ieremia, cu privire la care găsim dovezi şi detalii parcurgând profeţiile lui, să cercetăm aceste profeţii.

Este binecunoscut faptul că, în traducerea Septuaginta, ordinea profeţiilor este diferită de cea din Biblia ebraică, dar nu văd nici un motiv ca să nu acceptăm ordinea din aceasta din urmă. Nu există nici o îndoială că nu este respctată ordinea cronologică, numele împăraţilor menţionaţi fiind o dovadă clară în acest sens, dar mi se pare că până şi acolo unde este o confuzie cronologică, există o clasificare a subiectelor şi că această clasificare este potrivit cu gândul Duhului Sfânt.

Primele douăzecişipatru de capitole au un caracter un pic diferit de cele care urmează. Până la sfârşitul capitolului 24 avem o pledoarie moralizatoare ţinută poporului. În capitolul 25 avem o profeţie clară privind judecata executată asupra mai multor naţiuni prin intermediul lui Nebucadneţar, după care sunt profeţii distincte, legate de detalii istorice.

Capitolele de la 30 la 33 sunt profeţii în care abundă promisiuni privind binecuvântările care vor veni în zilele din urmă. De la capitolul 39 sunt relatate evenimentele care au urmat căderii Ierusalimului şi judecata asupra Egiptului şi Babilonului.

Să deosebim acum diferitele profeţii pe care le cuprinde cartea Ieremia: capitolele 1, 2 - 6, 11 - 13, 14 - 15, 16 - 17, 18 - 20, 21 - 24, 25, 26, 27 (în v. 1 citiţi Zedechia în loc de Ioiachim), 28, 29, 30 - 31, 32, 33 (aceasta se leagă totuşi de cea anterioară), 34, 35, 36 - 37, 38, 39, 40 - 44, 45, 46, 47, 48, cap. 49 v. 1 - 6, v. 7 - 22, v. 23 - 27, v. 28 - 29, v. 30 - 33, v. 34 - 39, cap. 50 - 51, cap. 52. Ultimul capitol nu este scris de Ieremia însuşi.

Nimic mai impresionant ca necazul profetului: el era neliniştit şi inima lui era zdrobită. Vedem şi faptul că Dumnezeu a ales un duh care în mod natural era slab, care se întrista şi descuraja uşor, şi l-a umplut cu forţa Lui pentru ca nenorocirile, plângerile, zdrobirea inimii şi indignarea unui caracter slab, care simte oprimarea şi nu se poate elibera, nici nu o poate depăşi, să se exprime înaintea Lui aducând mărturie împotriva poporului, a cărui răutate inveterată atrăgea răzbunarea Lui. Suferinţa lui Hristos, al cărui Duh îl inspira pe Ieremia, a fost mult mai profundă, dar comuniunea Lui perfectă cu Tatăl său a făcut ca neliniştile, care în cazul lui Ieremia au izbucnit sub formă de plângeri, să fie prezentate de Isus doar în secret înaintea Tatălui său, astfel încât extrem de rar întâlnim plângeri în evanghelii. Isus este numai har pentru ceilalţi[2]. În Psalmi vedem mai mult din ceea ce se petrecea în inima Lui. În cazul lui Ieremia, era potrivit ca această nelinişte a rămăşiţei credincioase să fie exprimată înaintea lui Dumnezeu, însă, când este vorba de Domnul, perfecţiunea Lui absolută şi calmul care însoţeşte această perfecţiune în căile Sale prin prezenţa lui Dumnezeu nu au permis ca El să se plângă înaintea oamenilor. El a adus mulţumiri chiar şi atunci când a avut de adresat reproşuri. Simpatia faţă de ceilalţi este ceea ce se potriveşte poziţiei lui Isus, şi vedem că scumpului Mântuitor niciodată nu I-a lipsit aceasta.

Dar se cuvenea, de asemenea, ca Duhul Sfânt să ne prezinte revărsarea inimii celui credincios, care are nevoie de această simpatie. Nu se pune problema că nu ar fi slăbiciune în inima care se revarsă astfel, ci, dacă Duhul Sfânt este instrumentul prin care inima se exprimă, este evident că ea trebuie să se exprime aşa cum este, pentru că altfel ar fi o falsitate. În consecinţă, Ieremia intervine personal în profeţii mult mai mult decât oricare alt profet[3]. El reprezintă poporul în poziţia lui adevărată înaintea lui Dumnezeu, după cum recunoaşte şi Dumnezeu, fiind înaintea Lui cu aceste trăsături de caracter pentru ca să vadă dacă, primind din partea lui Dumnezeu mesajul cu privire la acea poziţie a poporului şi exprimând sentimentele pe care le inspira acel mesaj, era totuşi posibil să atingă conştiinţa poporului şi să-i atragă inima. Se înţelege de la sine că acele sentimente se exprimau prin Duhul Sfânt şi că expresia sentimentelor însoţea profeţiile cele mai directe şi clare cu privire la modul în care poporul avea să fie tratat de Dumnezeu. Este bine să remarcăm, de asemenea, că o mare parte din această carte este adresată lui Dumnezeu şi nu poporului. Această poziţie a lui Ieremia ca reprezentant înaintea lui Dumnezeu al adevăratelor interese ale poporului, sau, mai curând, ale rămăşiţei credincioase, face ca uneori el să fie privit ca fiind Ierusalimul însuşi, iar alteori ca o rămăşiţă care este despărţită şi pusă deoparte pentru Dumnezeu.

Dar aceste aspecte le vom studia mai atent atunci când vom ajunge la pasajele care mi-au sugerat gândul. Ieremia a profeţit pe parcursul unei perioade destul de lungi, ce cuprinde tot timpul de decădere al lui Israel, din anul ce a urmat celui în care Iosia a început să cureţe Ierusalimul şi întreaga ţară până la distrugerea finală a cetăţii de armata Caldeenilor, ba chiar prelungindu-se după aceasta şi sfârşindu-se în epoca în care profetul a fost dus în Egipt. Această perioadă de peste 40 de ani a fost numai de necazuri şi nelinişti, pentru că, în pofida evlaviei autentice a lui Iosia, reformarea poporului a fost doar una exterioară, după cum vom vedea, astfel încât acea aparentă evlavie a

poporului nu făcea decât să crească neliniştea celui care vedea lucrurile potrivit gândurilor şi sentimentelor lui Dumnezeu. “Totuşi, Domnul nu S-a întors din iuţimea mâniei Sale celei mari care se aprinsese împotriva lui Iuda, din cauza tuturor provocărilor cu care Îl întărâtase Manase” (2. Împ. 23:26). Totuşi profeţia face o deosebire între cele două perioade, şi anume între domnia lui Iosia şi succesorii săi.

Pentru primele douăzeci de capitole nu este indicată nici o dată, dar probabil că cea mai mare parte din descoperirile cuprinse în ele au fost date în timpul domniei lui Iosia. Ele cuprind argumente moralizatoare, durerea inimii profetului şi avertismente solemne cu privire la invazia din nord. Capitolele de la 20 la 24 nu au o ordine cronologică şi se compun din profeţii care probabil că au fost date în diferite epoci. Ele cuprind judecata asupra diferitelor ramuri ale casei lui David, una după alta, ca şi judecata profeţilor falşi care înşelau poporul şi se încheie cu o descoperire cu privire la tipuri de persoane cu totul diferite: captivii din Babilon, pe de-o parte, şi care erau în jurul lui Ezechia la Ierusalim, de altă parte.

Capitolul 26 începe această serie de detalii printr-o profeţie cu privire la situaţia de la începutul domniei lui Ioiachim, prin care poporul cufundat deja în păcat este avertizat că va scăpa dacă se va pocăi. Am văzut caracterul profeţiilor lui Ieremia, ca şi cum Dumnezeu spunea: “Astăzi, dacă auziţi vocea Mea”. Împrejurările făceau ca acest apel la pocăinţă să fie urgent, pentru că, dacă Israel nu se pocăia, atunci casa lui Yahve urma să ajungă ca Silo. În aceasta vedem lucrurile cu privire la care Dumnezeu îl avertizase pe profet: s-au luptat împotriva lui, dar, după cum îl asigurase Yahve, nu l-au învins. Dumnezeu a întors inima conducătorului poporului în favoarea lui Ieremia, şi, de asemenea, mai existau unii care ţineau cont de căile lui Yahve, şi, deşi înţelegerea lor era limitată, era suficient că ei se temeau de Dumnezeu pentru ca Ieremia să fie salvat. Aici putem remarca felul în care conştiinţa îşi însuşeşte cuvântul lui Dumnezeu în aplicaţia lui imediată. Fără-ndoială, răul înainta, şi, odată ajuns la maturitate, judecata avea să fie executată, pentru că Dumnezeu nu loveşte deloc înainte ca nelegiuirea să fi ajuns la culme şi atunci se va împlini profeţia. Dar conştiinţa, sub influenţa cuvântului, ia cunoştinţă de lucrurile judecate de Dumnezeu chiar şi când lucrurile nu sunt coapte pentru judecată, care este momentan suspendată (v. 18-19).

Capitolele 27 şi 28 împreună au ca subiect principal supunerea pe care Dumnezeu le-o cerea Iudeilor faţă de căpetenia naţiunilor. Totuşi, înainte de a insista asupra acestui aspect, fac câteva remarci cu privire la modul în care Dumnezeu s-a îngrijit de poporul său, avertizându-l la fiecare pas că se îndrepta spre judecată. Ne amintim că Zedechia a atras asupra lui această judecată prin aceea că s-a revoltat împotriva împăratului Babilonului. La începutul domniei lui Zedechia, Yahve a trimis cuvântul său prin Ieremia pentru a-i avertiza pe toţi împăraţii din jur şi pe Zedechia însuşi că trebuiau să se supună, pentru că supunându-se vor avea pace, iar în caz contrar vor fi cotropiţi şi pieri.

Să remarcăm ce poziţie îi acordă împăratului Babilonului Dumnezeu în calitate de creator al întregului pământ, al omului şi al animalelor. Pentru un timp Dumnezeu i-a dat lui Nebucadneţar autoritate peste naţiuni şi peste toate fiarele câmpului şi el a dorit să stabilească această putere centrală şi universală, astfel încât naţiunea care nu i se supunea lui Nebucadneţar se împotrivea lui Dumnezeu însuşi şi urma să fie zdrobită (comparaţi cu Daniel 2:38, unde şi păsările cerului sunt sub stăpânirea lui). Era o guvernare după voia lui Dumnezeu, care abandonase Ierusalimul şi nu îl mai proteja decât dacă se supunea acelei guvernări. Părea că împăraţii ţărilor din jur unelteau ceva împreună cu Zedechia pentru a scutura jugul împăratului Babilonului, şi cu această ocazie le-au fost trimişi ambasadori care să le transmită profeţia. Dumnezeu Îşi manifesta voinţa ca toţi să se supună sub acel jug pentru că El era cel care li-l impunea.

Faptul că Dumnezeu i-a încredinţat unui om puterea în această lume este extrem de remarcabil. În ceea ce-l priveşte pe deţinătorul puterii regale în Israel, el a fost pus la încercare în ceea ce priveşte ascultarea de Dumnezeu, dar nu a ştiut să se bucure de ceea ce aducea acea ascultare. Atunci Dumnezeu a abandonat acea guvernare directă în lume (totuşi rămânând în continuare suveran din cer), şi, respingându-l pe Israel, pe care-l alesese dintre naţiunile pe care le grupase în jurul lui şi al tronului pe care El îl aşezase acolo, a supus lumea unei căpetenii, încredinţând astfel omului puterea, supunându-l prin aceasta la o nouă încercare, anume aceea de a recunoaşte că Dumnezeu îl pusese stăpân pentru ca să-şi poată face voia în lume şi că Dumnezeu chiar îi favoriza puterea obligând pe toţi oamenii să i se supună. Şi o altă probă era dacă acea căpetenie avea să ştie să-i facă fericiţi pe oamenii care îi erau supuşi.

Nu intenţionez să intru aici în detaliile istoriei acestui om, acestea fiind tratate în studiul cărţii lui Daniel. Ştim că omul a eşuat: fără înţelepciune şi îngâmfat, el a făcut ravagii în lume şi a oprimat poporul lui Dumnezeu, a călcat în picioare sanctuarul Lui şi a pregătit pentru sine o judecată şi mai groaznică, Satan împingându-l să se opună judecăţii şi ajutându-l în răzvrătirea lui. Numai Nebucadneţar a corespuns sub toate aspectele tabloului prezentat anterior. El a fost capul de aur pentru că Dumnezeu îi încredinţase în mod direct guvernarea lumii. Cirus ocupă în mod personal o poziţie deosebită, care, sub anumite aspecte, este şi mai onorabilă, dar Imperiul Persan nu a făcut altceva decât să înlocuiască imperiul care exista deja, dar sursa şi caracterul puterii s-a deteriorat în continuu pe măsură ce s-au depărtat de Dumnezeu şi de darul Lui.

Falşii profeţi ca şi falşii învăţători se opun adevărului tocmai în ceea ce Dumnezeu pune pe poporul Său la încercare. Ei se pot folosi de toate celelalte părţi ale adevărului pentru ca să înşele, dând impresia că au mai multă credinţă în ele, dar este clar că ei nu cunosc niciodată taina lui Yahve. Totuşi, indiferent care sunt aparenţele, ele nu-L pot nici opri nici nu-L pot întoarce pe Dumnezeu de la ceea ce doreşte să facă. În acel timp poziţia adevăratului profet este penibilă: pentru un moment el poate să pară a fi redus la tăcere pentru că minciuna populară cucereşte inimile poporului. Aşa că Ieremia a trebuit să se retragă. Cu toate acestea, în lupta dintre adevăr şi minciună, Dumnezeu intervine adesea prin mărturii strălucite. Misiunea profetului în guvernarea lumii şi în legătură cu umblarea poporului este tot timpul mărturia despre judecata care va veni asupra necredinţei.

Pe de altă parte, profetul îi mângâie pe cei care, în urma judecăţii lui Dumnezeu, s-au supus jugului care li s-a impus: iudeii din Babilon trebuiau să rămână acolo în pace, urmărind prosperitatea cetăţii în care erau captivi. Timpul eliberării avea să vină, iar duhul de răzvrătire avea să fie pedepsit. În fine, după ce a insistat asupra supunerii poporului la judecată, Dumnezeu descoperă gândurile Lui de har. Acea supunere era necesară din cauza păcatului lui Israel, pentru că Dumnezeu nu-Şi schimbă caracterul şi nu se poate identifica cu un popor răzvrătit, dar El trebuia să se manifeste aşa cum este, adică în har. Executarea judecăţii şi starea de faliment în care era Israel au făcut să iasă şi mai bine în evidenţă tot adevărul şi toată strălucirea harului lui Dumnezeu.

Merită să ne oprim asupra câtorva detalii cu privire la împrejurările care însoţesc judecata şi domeniul afectat de urmările ei, ca şi asupra caracterului lui Dumnezeu care se arată în acestea.

În capitolul 30, Dumnezeu îi ordonă lui Ieremia să scrie într-o carte cuvintele judecăţii pe care o auzise, pentru că Dumnezeu dorea să restabilească poporul. Această eliberare îl va găsi pe Israel în cel mai mare necaz. Acesta este primul lucru care i-a fost prezentat profetului: nici o altă zi nu poate fi comparată cu acea zi a necazului lui Iacov. Este acea zi despre care vorbesc şi Matei 24 şi Marcu 13, dar, în această situaţie extremă, Dumnezeu va veni în ajutorul poporului său, şi, după ce va fi executat judecata, El va lucra potrivit cu planurile harului său, astfel încât eliberarea va fi deplină şi completă. Israel Îi va sluji lui Yahve, Dumnezeul său şi David împăratul lui. Ruina era completă şi rana era incurabilă (v. 12) pentru că Dumnezeu a lovit pe poporul său din cauza mulţimii păcatelor lor. Totuşi, El este alături de poporul său pentru a-l salva, şi, în consecinţă, popoarele care au profitat de mânia Lui pentru a-l devora pe Israel vor fi devorate şi ele. Sionul urma să fie reconstruit pe locul lui din vechime şi bucuria şi pacea vor domni în locaşurile lui. Guvernatorii lor vor fi dintre fiii poporului. Israel va fi poporul lui Yahve, iar Yahve va fi Dumnezeu lui. În fine, un principiu pe care l-am văzut în mod clar prezentat în Isaia este anunţat aici, şi anume că judecata va cădea asupra celui rău, că această judecată venea întâi să lovească poporul lui Dumnezeu pentru că era rău şi trebuia să sufere consecinţele şi indiferent unde s-ar afla cel rău, judecata îl va ajunge. Unde va fi cadavrul acolo se vor strânge vulturii.

Dar nu numai Iuda, căruia îi adresa Ieremia profeţiile, trebuia să fie restabilit, ci toate familiile lui Israel urmau să se bucure de această binecuvântare. Yahve va fi Dumnezeul lor, iar ei vor fi poporul Lui. Câteva cuvinte vor fi îndeajuns pentru a aduce în atenţia cititorului aspectele principale ale acestei profeţii. Sunt incluse toate seminţiile, dar toate în relaţia reînnoită cu Sionul. Este o eliberare pe care o lucrează Yahve, şi, ca urmare, o eliberare completă, aşa că slăbiciunea lor nu îi împiedică să se bucure de ea. Este o eliberare care înmoaie inima şi produce lacrimi şi rugăminţi, dar care înlătură orice aduce lacrimi, înafară de cele produse în urma harului. Ei nu vor mai zăcea; inima lor va fi ca o grădină bine udată; Yahve îi va sătura cu bunătăţi. Efraim s-a pocăit (pentru că Dumnezeu

a ţinut să-l facă simtă faptul că nu l-a uitat niciodată). Yahve s-a gândit tot timpul la copilul lui cel rătăcit. Iuda va fi locuinţa dreptăţii şi muntele sfinţeniei Lui. Aceasta va fi în virtutea unui nou legământ şi nu potrivit cu cel făcut la ieşirea din Egipt. Legea va fi pusă în inimile lor; toţi Îl vor cunoaşte pe Yahve, iar toate păcatele lor vor fi uitate pentru totdeauna. Dumnezeu spune că dacă va răsturna rânduielile creaţiei, numai atunci va fi Israel respins din cauza a tot ce a făcut. În final, Domnul anunţă în detaliu restabilirea Ierusalimului.

În versetul 22 voi adăuga că nu văd altceva decât expresia slăbiciunii lui Israel, care este chiar slab ca o femeie, dar va domina şi va depăşi orice forţă, puterea manifestându-se tocmai în ceea ce este slăbiciunea însăşi.

Acest capitol şi următorul prezintă în general mărturia profetică despre restaurarea lui Israel. Capitolul 32 se aplică la împrejurările iudeilor asediaţi în Ierusalim, folosindu-se de ocazia ameninţării iminente prin prezenţa lui Nebucadneţar pentru a le vesti caracterul imuabil al planurilor lui Dumnezeu cu privire la ei. Ieremia anunţase că cetatea avea să cadă şi că Zedechia urma să fie luat prizonier, dar Yahve l-a pus să cumpere pământuri, ca o dovadă că revenirea poporului era asigurată. Chiar de la început este scoasă în evidenţă nelegiuirea popoarelor şi cea a cetăţii, dar acum, când disperarea păcatului lăsa îi făcea să întrevadă ruina apropiată, Yahve a anunţat nu numai revenirea lor din captivitate ci şi eficacitatea deplină a harului El avea să dea poporului o inimă ca ei să-l slujească pentru totdeauna. Relaţia lor cu Dumnezeu în calitate de popor al lor era deja deplin stabilită: aceasta urmează să aibă loc potrivit cu eficacitatea unui legământ etern. Lui Yahve îi va face plăcere să le facă bine: El îi va planta în ţară din toată inima Lui şi din tot sufletul. El a adus răul asupra lor prin judecată şi tot el va aduce şi tot binele despre care a vorbit.

Capitolul 33, repetând mărturia cu privire la aceste binecuvântări, insistă îndeosebi asupra prezenţei lui Mesia şi anunţă că odrasla dreptăţii îi va răsări lui David, făcând dreptate şi judecată pe tot pământul. Iuda va fi salvat şi Ierusalimul va locui în siguranţă; numele lui va fi “Yahve dreptatea noastră”. David nu va duce lipsă de un fiu care va sta pe tronul casei lui Israel (şi nu numai pe tronul lui Iuda), şi nici casei lui Levi nu-i vor lipsi preoţii. Mai curând va fi rupt legâmântul lui Yahve cu cerurile şi pământul decât cel cu David. Indiferent cât de profundă ar fi disperarea poporului, Yahve nu îl va respinge niciodată pe Iacov, ci îi va aduce înapoi pe captivii lui şi va avea milă de ei.

Cititorul va remarca cât de completă este această eliberare în modul în efectele asupra obiectelor ei: în primul rând Iuda, care era privit în mod special, apoi întregul Israel, apoi ţara, şi apoi Mesia şi preoţia. Pentru a uşura suferinţele celor duşi în Babilon, iudeii captivi au fost încurajaţi ca să aibă o speranţă sigură în urma pocăinţei lor (cap. 29); dar, în general, Iuda este unit cu Israel în aceeaşi eliberare. În fine, după capitolul 29, înafară de Ieremia 31:23-24, în care Efraim este menţionat în mod special şi de Ieremia 33:7, 10, 16, unde este vorba despre har datorită scaunului de domnie, cu excepţia acestor pasaje, în aceste două capitole Israel este întotdeauna menţionat primul atunci când este vorba de două popoare, iar Dumnezeu se glorifică cu numele de “Dumnezeul lui Israel”.

Ieremia nu vorbeşte despre respingerea lui Mesia, ci se ocupă de păcatele prezente şi de planurile pentru viitor în care intră Mesia.

Cu acest capitol se încheie cea de-a doua parte a cărţii Ieremia, cea cu privire la revelaţia efectului harului lui Dumnezeu faţă de Israelul falimentar, efect care se va produce potrivit cu dragostea Lui şi va fi perfect conform planurilor Lui.

Cu ocazia reînnoirii nedreptăţii, profeţia vesteşte ruina sigură a poporului. În acest timp, Zedechia, deşi fusese adus captiv în Babilom, a murit apoi acolo în pace. În capitolele care urmează ne sunt prezentate câteva detalii cu privire la răzvrătirea încăpăţânată care a adus distrugerea Ierusalimului şi a întregului Iuda.

Ascultarea Recabiţilor este arătată pentru ca să reiasă şi mai clar păcatul lui Iuda de a persevera în neascultare în pofida chemărilor şi a răbdării lui Dumnezeu. Dumnezeu nu uită ascultarea care glorifică numele Lui, aşa că familia recabiţilor nu se va stinge niciodată.

Capitolul 36 ne prezintă încă un exemplu de încăpăţânarea împăraţilor lui Iuda în a dispreţui mărturia şi chemarea lui Dumnezeu. Ieremia era închis, dar nu se putea ca Dumnezeu să fie lipsit de mijloace prin care să le prezinte oamenilor mărturia Lui, indiferent cât s-ar fi străduit ei să scape de cuvintele Lui. Baruc a fost folosit pentru a scrie profeţia lui Ieremia şi pentru a o citi întâi înaintea poporului, apoi căpeteniilor şi în final chiar împăratului însuşi. Dar împăratul, împietrit pe căile lui rele, a distrus sulul cărţii. În urma hotărârii lui Dumnezeu, Ieremia a făcut să fie scrise aceleaşi cuvinte, la care a mai adăugat şi altele de acelaşi fel, pentru că Dumnezeu, în bunătatea Lui, nu neglijează nici un mijloc pentru a atinge conştiinţa poporului, dacă mai este posibil. Dar totul s-a dovedit zadarnic.

Capitolul 37 ni-l prezintă pe Zedechia în aceeaşi neascultare. Sunt menţinute totuşi aparenţele religioase, şi, cu ocazia unui moment de respiro care l-a dat oarece speranţe, prin intermediul profetului, împăratul a cerut răspuns de la Yahve. Dar împrejurările favorabile, care păreau să indice că este posibil pentru cel rău să scape de judecată, nu au schimbat cu nimic cuvântul Lui. Ieremia a dorit să profite de acea ocazie pentru a se sustrage de la judecata ce urma să fie executată împotriva cetăţii răzvrătite, dar aceasta nu a făcut altceva decât să arate

ura inimii omului împotriva mărturiei lui dumnezeu: Ieremia a fost acuzat că îi favoriza pe duşmani pentru că vestea judecata pentru care acei vrăjmaşi erau instrumentul, astfel încât căpeteniile poporului l-au întemniţat pe profet. Zedechia a arătat a avea un pic de conştiinţă prin faptul că l-a scos din închisoare.

În general se vede mai multă conştiinţă la Zedechia personal decât la alţi câţiva din ultimii împăraţi ai lui Iuda (v. cap. 21 şi Ieremia 38:14, 16). Poate acesta este motivul pentru care i-au fost adresate câteva cuvinte favorabile de îndurare în Ieremia 34:5, dar slăbiciunea credinţei lui făcea ca el să nu poată merge pe calea ascultării (comparaţi cu Ieremia 38:5-18). Şi acest capitol ne prezintă istoria slăbiciunii lui. În acest timp, în scena dominată de mizerie şi nelegiuire vedem câteva exemple de oameni drepţi, de care Dumnezeu îşi aminteşte, oricât de cruntă este judecata Lui, deoarece judecata Lui este cruntă tocmai pentru că El este drept. În Ieremia 39:16 vedem că Ebed-Melec, care l-a salvat pe Ieremia, a fost cruţat. Baruc de asemenea. Până şi Zedechia însuşi a fost puţin despovărat prin câteva cuvinte de încurajare, după cum am văzut, deşi a trebuit să suporte consecinţele pentru vina lui. Căile lui Dumnezeu sunt întotdeauna perfecte, iar dacă judecăţile Lui sunt ca un torent devastator pentru om, aceasta nu Îl împiedică deloc ca toate lucrurile să fie dirijate de mâna Lui până în cele mai mici detalii, ca să fie salvat cel drept. Închisoarea a fost chiar un adăpost pentru Ieremia, pentru că Yahve nu numai că a găsit potrivit să-l cruţe pe Ebed-Melec, ci şi, prin gura profetului, să trimită o mărturie directă despre favoarea Lui, pentru ca el să înţeleagă bunătatea lui Dumnezeu şi să se încreadă în ea.

Altfel, capitolul 39 şi următoarele prezintă istoria confuziei şi nelegiuirii care au domnit în mijlocul rămăşiţei care nu a fost dusă în captivitate în Babilon, ca aceasta să fie risipită şi nimic să nu scape fără a suferi deplin judecata pronunţată de Dumnezeu. Dar, dacă în acea ultimă oră, rămăşiţa s-ar fi supus jugului lui Nebucadneţar, pacea ar fi domnit în ţară, iar acei puţini care mai rămăseseră s-ar fi bucurat în linişte. Dar unii s-au revoltat, iar alţii s-au temut de consecinţele nebuniei celor dintâi şi nimeni nu a avut încredere în Yahve. Ei l-au consultat pe Ieremia, dar au refuzat să asculte cuvântul lui Yahve rostit prin gura lui şi s-au refugiat în Egipt pentru a scăpa de Nebucadneţar, dar s-au dus acolo pentru a cădea pradă săbiei de care nu ar fi fost atinşi în Iudeea dacă s-ar fi supus împăratului Babilonului. În Egipt ei s-au dedicat idolatriei pentru ca mânia lui Dumnezeu să vină asupra lor până la capăt. Totuşi Dumnezeu a cruţat o mică rămăşiţă dintre ei, dar pe Faraonul Hofra, în care ei se încrezuseră, l-a dat în mâinile lui Nebucadneţar, cum făcuse şi cu Zedechia.

Capitolul 45 cuprinde o profeţie cu privire la Baruc, de care am vorbit deja.

Capitolul 46 şi următoarele cuprind profeţii împotriva naţiunilor învecinate cu Iudeea şi împotriva Babilonului însuşi. Profeţiile cu privire la naţiuni prezintă următoarele caracteristici: judecata nu se referă la zilele din urmă, ca în Isaia, ci, potrivit spiritului general al cărţii, au ca obiect distrugerea naţiunilor pentru ca să fie stabilită dominaţia unui singur imperiu. Astfel, pentru Iudeaa, judecata este executată de atunci.

Dar există o diferenţă cu privire la restabilirea naţiunilor în zilele din urmă. În acel timp Egiptul, Elamul, Moab şi Amon sunt restabilite, dar Edomul, Damascul, Filistia şi Haţorul nu. Motivul pentru care apare această diferenţiere se prezintă clar: Egiptul şi Elamul nu fac parte din ţara lui Israel, aşa că Dumnezeu, în bunătatea Lui, va avea milă de aceste ţări şi ele vor fi locuite şi binecuvântate sub guvernarea Lui. De la intrarea poporului în Canaan, Moab şi Amon au trebuit să fie cruţaţi pentru că nu erau canaaniţi blestamaţi, şi, deşi aveau o origine tristă, erau naţiuni înrudite cu Israel. Ţara le-a fost păstrată deşi până la a zecea generaţie ei nu puteau fi primiţi în adunarea poporului lui Dumnezeu (Deut 23:3). atunci când Dumnezeu va pune capăt stăpânirii încredinţate lui Nebucadneţar şi impreriului naţiunilor, acela naţiuni vor reveni în stăpânirea ţărilor care le-au fost date. Dar, deşi Edomul fusese cruţat şi trebuia să fie primit în mijlocul fiilor lui Israel de la a treia generaţie, din vreme ce ura lui împotriva lui Israel a fost fără margini, el avea să fie distrus complet în judecata din acele zile (comparaţi cu Obadia în general, dar în special v. 18). Ţara lui va face parte din Israel, după cum şi făcea parte din ea de fapt, chiar dacă el fusese cruţat la început, fiind fratele lui Israel, dar vai! a abuzat de acest har, astfel că judecata asupra lui va fi mai grozavă decât asupra altora. Damascul, Haţorul şi Filistia făceau parte din ţara lui Israel.

Aceste naţiuni urmau să dispară ca naţiuni de sine stătătoare ca teritorii. La sfârşitul judecăţii Egiptului, Dumnezeu i-a trimis lui Israel cuvinte de încurajare. Israel se bizuise pe Faraon când Nebucadneţar a atacat Ierusalimul pentru că puterea egipteană părea singura capabilă să echilibreze pe cea a Babilonului, dar Dumnezeu rânduise căderea Egiptului, care ar fi vrut să fie cel dintâi când acea poziţie fusese rezervată pentru Babilon. Ţara din care fusese scos Israel (adică lumea privită ca omul cu caracteristica lui firească de independenţă şi organizându-se prin propria lui putere) ar fi vrut să biruie corupţia idolatră şi principiile babiloneene, dar aceştia din urmă trebuiau să aibă puterea până la timpul rânduit de dumnezeu, când El avea să-i judece. Iar Israel, sprijinindu-se pe Egipt, a trebuit aparent să sufere pierderea împreună cu Egiptul, dar Dumnezeu veghea asupra lui, astfel încât el a revenit din captivitate şi a locuit în pace. Dumezeu va judeca naţiunile şi îl va pedepsi pe Israel cu măsură. Poporul Lui nu va fi condamnat împreună cu lumea. Merită să reţinem căile lui Dumnezeu în guvernare în acest caz. Abuzul de har aduce cea mai grozavă judecată: aşa a fost cazul cu Edom.

Mai rămânea Babilonul. În Ieremia toate judecăţile sunt privite în relaţie cu desfiinţarea a naţiunilor independente şi stabilirea unui imperiu unitar al naţiunilor, acesta fiind un subiect important al profeţiei. În consecinţă profetul se ocupă în mod special de soarta imperiului ca stabilit de Dumnezeu. Subiectul profeţiei lui este Babilonul şi ţara caldeenilor şi judecata asupra acestui imperiu cu scopul de a răzbuna asuprirea de către Nebucadneţar a lui Israel, căruia îi zdrobise oasele (Ieremia 50:17). Totuşi eliberarea lui Israel după distrugerea Babilonului este prezentată ca un fel de gaj şi de anticipare a eliberării finale complete (Ieremia 50:4-5, 19-20, 34, v. şi Ieremia 51:19, 21), pentru că distrugerea Babilonului este judecata a ceea ce Dumnezeu stabilise El Însuşi ca imperiu al naţiunilor. Acesta este motivul pentru care, şi sub aspect istoric, judecata lui a fost însoţită de eliberarea lui Israel şi de nimicirea idolatriei printr-un om ridicat pentru a împlini dreptatea lui Dumnezeu, ceea ce nu a fost cazul pentru celelalte imperii, deşi, fără-ndoială, şi existenţa lor a fost rânduită prin providenţa lui Dumnezeu. Dar în cazul lor nu era o întemeiere a imperiului de către Dumnezeu Însuşi, care i-a încredinţat omului împărăţia, dându-i o responsabilitate. Omul aşezat în acea poziţie a eşuat complet: a tiranizat poporul lui Dumnezeu, a stabilit o idolatrie obligatorie şi a corupt lumea prin aceasta.

Privit ca stăpânind peste imperiul lumii, care îi fusese încredinţat, el a fost judecat şi Babilonul a căzut. Este important să ne însuşim bine acest adevăr cu privire la primul imperiu. În principiu, eliberarea lui Israel este consecinţa judecării lui, cu toate că apoi căile lui Dumnezeu au fost altfel (vedeţi şi caracterul acestei judecăţi în Ieremia 50:28,33,34). Capitolul următor ne prezintă principii importante, care, fiind cu privire la căderea Babilonului, proclamă fidelitatea neschimbată a lui Dumnezeu faţă de Israel (Ieremia 51:2) în pofida păcatelor lui. Era răzbunarea lui Yahve pentru timpul despre care vorbeşte, iar cunoaşterea ei este lăsată în seama discernământului spiritual capabil să găsească aplicaţii pentru profeţia ale cărei elemente sunt prezentate destul de clar în aceste două capitole, mai ales atacurile naţiunilor împotriva cetăţii, care, pentru cei ce aveau urechi, trebuia să fie semnalul ca să părăsească cetatea. Mai mult decât atât, căderea Babilonului era o judecată pronunţată asupra idolatriei. Yahve, partea lui Iacov, putea să-şi pedepsească poporul, dar El nu era ca deşertăciunile naţiunilor, ci, după ce

l-a pedepsit, El va scoate dreptatea lui în contrast cu naţiunile care îl asupresc şi se va folosi de poporul său ca de un instrument de război. De la v. 25 vedem că este vorba despre Babilonul din acel timp, o dovadă clară fiindu-ne prezentată în v. 29 prin circumstanţele istorice menţionate.

Ultimul capitol nu face parte din scrierile propriu-zise ale profetului. În el găsim relatări despre distrugerea Ierusalimului şi a templului. După cele precedente, ceea ce se spune despre Babilon sunt uşor de înţeles.

Aici fac un rezumat al principiilor pentru că acestea sunt importante. În urma necredinţei familiei lui David, Dumnezeu a întemeiat Imperiul Babilonului şi i-a încredinţat guvernarea lumii. Dar Babilonul nu numai că l-a asuprit pe Israel ci a şi instituit idolatria şi a corupt lumea. Cel care ar fi trebuit să fie adorator al Dumnezeului Cel Adevărat şi instrumentul puterii Lui a stabilit influenţa vrăjmaşului atât cât i-a stat în putere. Aşa că Dumnezeu l-a judecat şi imperiul aşezat de Dumnezeu Însuşi a fost complet răsturnat. Această judecată a fost executată împotriva mândriei omului şi împotriva idolatriei şi a adus eliberarea lui Israel. Cu această ocazie Dumnezeu a declarat ce este Israel pentru El şi ceea ce va fi Israel în zilele din urmă. Dar subiectul tratat este Babilonul de atunci. După aceea Dumnezeu a permis ca alte puteri să guverneze lumea ca imperii universale până la împlinirea finală a tuturor planurilor Lui.

Aceste imperii au trebuit să existe potrivit cu voia Lui şi să fie doborâte sau ridicate după cum a găsit El că este bine, dar niciunul dintre ele nu a avut acea poziţie pe care a avut-o Babilonul pentru că nicinul nu a fost întemeiat în mod oficial în locul lui Israel şi distrugerea niciunuia dintre ele nu a fost ocazia pentru restabilirea lui Israel. Cuvântul profetic ne face cunoscut că, la sfârşitul timpurilor, judecata ultimului imperiu va avea efectul de a aduce eliberarea lui Israel. Judecata Babilonului a fost ca un fel de semn, după cum şi caracterul lui moral a fost începutul tristei istorii a acestor monarhii şi le-a servit drept model în multe privinţe în aspectele răului care trebuie să se dezvolte până la sfârşit. Dar, pentru a înţelege principiile fundamentale ale acestei istorii şi ale căilor lui Dumnezeu trebuie să avem clar în minte locul pe care l-a avut acest prim imperiu în căile Lui. Înafară de marele fapt al înlocuirii imperiului încredinţat omului pentru ca el să exercite direct guvernarea lui Dumnezeu pe pământ, este extrem de impresionant să vedem în această carte mărturia pe care Dumnezeu a dat-o continuu şi avertismentele pe care le-a trimis împăraţilor care s-au succedat şi poporului şi preoţilor ca şi răbdarea, dragostea şi interesul pe care le-a arătat Dumnezeu.

clickbible.org